

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS

VARTOTOJŲ NAUDOJIMOSI KOMPIUTERIZUOTOMIS DARBO VIETOMIS TAISYKLĖS

1. Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) Naudojimosi kompiuteriais ir internetu taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Bibliotekos vartotojų naudojimosi kompiuteriais ir interneto paslaugomis tvarką, vartotojų teises ir pareigas, atsakomybę.
2. Bibliotekoje yra kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga, informacijos paieškai Bibliotekos elektroniniame kataloge, belaidis internetas, viešoji interneto prieiga (toliau – VIP).
3. Viešosios interneto prieigos kompiuteriais galima naudotis Skaitytojų aptarnavimo skyriuje, Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje, kuriame veikia atvira jaunimo erdvė, struktūriniuose teritoriniuose padaliniuose (toliau kaimo bibliotekose).
4. Bibliotekoje esantys kompiuteriai skirti informacijos paieškai interneto tinkluose, Bibliotekos prenumeruojamose duomenų bazėse ir kompaktiniuose diskuose, Bibliotekos elektroniniame kataloge, darbui su kompiuteriuose įdiegtomis programomis.
5. Naudotis kompiuteriais ir internetu gali tik asmenys, užsiregistravę bibliotekoje, mokantys dirbti kompiuteriu ir susipažinę su šiomis taisyklėmis.
6. Vartotojai gali naudotis tik kompiuteryje esančiomis programomis.
7. Pažeidę taisykles ir nemandagiai besielgiantys skaitytojai netenka teisės naudotis kompiuterizuotomis darbo vietomis.

I. VARTOTOJŲ APTARNAVIMO TVARKA

8. Interneto skaitykloje pirmenybė naudotis kompiuteriais teikiama vartotojams norintiems naudotis elektroninėmis paslaugomis, ieškantiems informacijos mokymuisi, norintiems mokytis naudotis informacinėmis technologijomis bei dirbti taikomosiomis programomis.
9. Vartotojas, norintis naudotis kompiuteriais ir internetu, privalo pateikti bibliotekos darbuotojui vartotojo bilietą;
10. Bibliotekos lankytojai, vartotojai iki 14 m. kompiuteriais naudojami tik Vaikų ir jaunimo literatūros skyriuje. Skaitytojų aptarnavimo skyriuje kompiuteriais ir internetu gali naudotis asmenys nuo 14 metų pateikę moksleivio pažymėjimą, nuo 16 metų pasą, identifikavimo kortelę. Kaimo bibliotekose kompiuteriais ir internetu naudojami visi bibliotekos vartotojai ir lankytojai.
11. Bibliotekos darbuotojai lankytoją, pirmą kartą besinaudojantį viešąja interneto prieiga, užregistruoja vartotojų registracijos ir apskaitos sistemoje – suteikia individualų prisijungimo vardą ir slaptažodį. Pirmą kartą atėję ne Bibliotekos vartotojai privalo darbuotojui parodyti asmens dokumentą (pasą, studento, moksleivio pažymėjimą ar kt.), Bibliotekos vartotojai kiekvieną kartą – vartotojo bilietą.
12. Vartotojai dirba po vieną, skaityklos darbuotojo nurodytoje vietoje. Baigę darbą vartotojai turi uždaryti visas programas ir išsiregistruoti.
13. Naudojimosi kompiuteriu laikas yra ribojamas. Per vieną darbo dieną vartotojui suteikiamas 1 val. laiko limitas. Šis laikas vartotojo pageidavimu gali būti pratęstas, jeigu nelaukia kitas vartotojas (nepilnamečiams vartotojams darbo laikas gali būti pratęstas iki 2 valandų, po valandos naudojimosi darant 15 min. pertrauką). Microsoft Office programomis laikas neribojamas (nepilnamečiams vartotojams darbo laikas ribojamas iki 2 valandų).

14. Bibliotekos darbuotojai turi teisę apriboti naudojimąsi interneto pokalbių, vaizdo įrašų peržiūros ar kitomis programomis, jei dėl naudojimosi šiomis programomis pažeidžiama kitų vartotojų teisė pasinaudoti viešąja interneto prieiga.
15. Bibliotekos darbuotojai vartotojams, pažeidusiems Taisyklės, gali užblokuoti galimybę naudotis visais viešosios interneto prieigos kompiuteriais arba laikinai uždrausti dirbti kompiuteriu. Lankytojai, turintys nešiojamuosius kompiuterius su belaidžio interneto įranga, gali naudotis belaidžiu internetu.
16. Vartotojai, turintys regėjimo negalią, gali naudotis kompiuterizuota darbo vieta akliems ir silpnaregiams, aprūpinta specialia programine įranga Skaitytojų aptarnavimo skyriuje.
17. Pirmame aukšte esantys kompiuteriai skirti tik dokumentų paieškai bibliotekos elektroniniame LIBIS kataloge. Jais nemokamai naudotis gali visi lankytojai, tačiau užsakyti dokumentus gali tik Bibliotekos vartotojai.
18. Naudotis kompiuteriais ir internetu gali visi bibliotekos vartotojai susipažinę su šiomis taisyklėmis;
19. Iš anksto užsiregistravusių vartotojų aptarnavimas: vartotojas gali iš anksto užsakyti sau vietą prie kompiuterio, apie tai žodžiu ar telefonu pranešęs bibliotekos darbuotojui 2 valandas per dieną (kompiuteriniams žaidimams 1 valandą per dieną); jei eilės prie kompiuterių nėra, vartotojas gali naudotis kompiuteriu ar internetu ilgiau.
20. Vartotojų aptarnavimas be išankstinės rezervacijos: vartotojas, iš anksto neužsakęs darbo vietos, naudotis kompiuteriais ir internetu gali tuo laiku, kai yra laisvų kompiuterių; jei susidaro eilė vartotojų be išankstinio užsakymo, laikas prie kompiuterio ribojamas: 1 valanda vienam vartotojui. Jei eilės prie kompiuterių nėra, vartotojas gali naudotis kompiuteriu ir internetu ilgiau.

II. VARTOTOJO TEISĖS IR PAREIGOS

21. Vartotojai gali:
  - 21.1. Savarankiškai dirbti kompiuteriu laikydamiesi šiose Taisyklėse nustatytos tvarkos;
  - 21.2. Naudotis kompiuteriais ir internetu nustatytu bibliotekos darbo laiku;
  - 21.3. Naudotis kompiuteriais sveikatai saugiomis sąlygomis: nusivalyti klaviatūrą ir pelę tam tikslui skirtomis priemonėmis;
  - 21.4. Per pertraukas atlikti pratimus, skirtus akių, skeleto ir raumenų sistemos nuovargiui pašalinti bei sveikatos pažeidimų profilaktikai;
  - 21.5. Reikalui esant pasinaudoti pirmosios pagalbos rinkiniu;
  - 21.6. Įrašyti surinktą medžiagą į savo atsineštas informacijos laikmenas (CD, DVD, USB atmintines);
  - 21.7. Už nustatytą mokestį informavę bibliotekos darbuotoją: išspausdinti reikiamą dokumentą, nuskaityti nuotrauką, paveikslėlį ar tekstą;
  - 21.8. Prašyti bibliotekininko pagalbos ieškant informacijos internete;
  - 21.9. Naudotis kompiuteriais tiek mokymosi, tiek laisvalaikio praleidimui, pirmenybę suteikiant informacijos paieškai.
22. Vartotojams draudžiama:
  - 22.1. Naudotis kompiuteriais be darbuotojo leidimo;
  - 22.2. Naudotis svetimu prisijungimo vardu;
  - 22.3. Savavališkai keisti darbo vietos prie kompiuterio;
  - 22.4. Skaityti pornografinę, smurtą, terorizmą bei kitokią nusikalstamą veiklą skatinančią informaciją, kurios platinimą draudžia Lietuvos Respublikos Visuomenės informavimo įstatymas, kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai;
  - 22.5. Diegti ir bandyti atsisiųstas programas, keisti kompiuterio ir programinės įrangos parametrus. Sugedusį kompiuterį taisyti (apie kompiuterio gedimus vartotojas turi informuoti darbuotoją). Savavališkai įjungti ir/ar išjungti kompiuterį;
  - 22.6. Naudotis mobiliojo ryšio telefonais;
  - 22.7. Triukšmauti, trukdyti kitiems vartotojams; valgyti, gerti gėrimus.

III. VARTOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

23. Vartotojai, naudodamiesi kompiuteriais ir internetu, privalo laikytis šių ir Naudojimosi Biblioteka taisyklių.
24. Pažeidusiems jas ir bent kartą įspėtiems vartotojams laikinai apribojama teisė naudotis bibliotekoje esančiais kompiuteriais.
25. Vartotojai, padarę turtinę žalą ar kitus neteisėtus veiksmus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
26. Vartotojai naudodamiesi Bibliotekos kompiuteriais ir interneto paslaugomis, privalo laikytis etikos normų, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatų, kitų teisės aktų, galiojančių naudojimosi Biblioteka taisyklių ir šių Taisyklių.
27. Vartotojai asmeniškai atsako už informaciją pateiktą į kompiuterių tinklus.
28. Vartotojai asmeniškai atsako už veiksmus (veikas) vykdytus internete, savo prisijungimo slaptažodžius ir duomenis saugomus asmeninėse laikmenose.
29. Už taisyklių pažeidimą vartotojai atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų bei Bendrųjų naudojimosi Biblioteka bei šių Taisyklių nustatyta tvarka.